NORAKSTS
Lieta Nr.A42385006
A2012-07/19

**SPRIEDUMS**
**Latvijas tautas vārdā**

Rīgā 2007.gada 20.decembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Dz.Amerika,

piedaloties atbildētāja Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts policijas Rēzeknes pilsētas un rajona policijas pārvaldes pārstāvim Jevģēnijam Tihonovam,

2007.gada 29.novembrī Rīgā, Antonijas ielā 6, atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *V.A.* (turpmāk – pieteicējs) pieteikuma par Valsts policijas Rēzeknes pilsētas un rajona policijas pārvaldes 2006.gada 28.marta lēmuma atcelšanu.

## Aprakstošā daļa

[1] 2006.gada 2.maijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums un ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2006.gada 5.maija lēmumu ierosināta administratīvā lieta Nr.A42385006.

[2] 2006.gada 5.februārī plkst. 14.00 Rēzeknes pilsētas un rajona policijas pārvaldes (turpmāk – RPRPP vai atbildētājs) Ceļu policijas inspektors sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA002080 par to, ka 2006.gada 4.februārī plkst. 23.$^{40}$ Rēzeknes rajona Gaigalavas pagastā pa autoceļu Gaigalava – autoceļš P-36, autoceļa P-36 35.kilometrā no Gaigalavas puses autoceļa P-36 virzienā pieteicējs, vadot transportlīdzekli Volvo FH12 ar valsts reģistrācijas numuru */dzēsts valsts reģistrācijas numurs/*, velkot piekabi JYKI V427 AJT, reģistrācijas numurs */dzēsts valsts reģistrācijas numurs/*, neizvēlējās drošu kustības ātrumu, ņemot vērā transportlīdzekļa kravas īpatnības un stāvokli, kā arī ceļa un meteoroloģiskos apstākļus, kā rezultātā, šķērsojot autoceļa P-36 braucamo daļu, nobrauca no brauktuves, tādējādi neievērojot Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – CSN) 112. punktā noteiktās prasības un izdarot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.$^{4}$panta četrpadsmitajā daļā minēto administratīvo pārkāpumu.

Par konstatēto pārkāpumu 2006.gada 14.februārī RPRPP Kārtības policijas biroja 3.nodaļas priekšnieks pieņēma lēmumu Nr.033/PA002080, izsakot pieteicējam brīdinājumu. Ir konstatēti atbildību mīkstinoši apstākļi, kas paredzēti LAPK 33.panta pirmajā daļā.

2006.gada 14.martā pieteicējs vērsās RPRPP ar sūdzību, norādot uz to, ka sākotnējais lēmums neatbilst faktiskajiem apstākļiem. Pieteicējs sūdzībā norāda uz to, ka jau protokolā konstatēts, ka autoceļa segums negadījuma vietā neatbilda Ministru kabineta 2004.gada 19.oktobra noteikumos Nr.871 „Noteikumi par valsts un pašvaldību autoceļu ikdienas uzturēšanas prasībām un to izpildes kontroli" (turpmāk – noteikumi Nr.871) noteiktajām prasībām, sakarā ar ko arī noticis ceļu satiksmes

negadījums. Pieteicējs nav pārkāpis CSN 112.punkta prasības, jo ir izvēlējies drošu braukšanas ātrumu, kas nepārsniedz noteiktos ierobežojumus, ņēmis vērā ceļu satiksmes intensitāti, transportlīdzekļa un kravas īpatnības un stāvokli, kā arī pamatoti sagaidījis, ka ceļa segums atbildīs noteikumu Nr.871 prasībam.

[3] 2006.gada 28.martā atbildētājs pieņēma lēmumu (turpmāk – Lēmums), atstājot negrozītu sākotnējo lēmumu. Lēmumā papildus norādīts, ka administratīvo pārkāpumu protokolā ieraksta par ceļa seguma neatbilstību noteiktajām prasībam nav, tādēļ pieteicēja arguments šai sakarā ir nepamatots. Ceļu satiksmes negadījuma apskates protokolā PK Nr.313528 norādīts, ka brauktuve ir apledojusi. VAS „Latgales ceļi" 2006.gada 21.marta vēstulē Nr.1-9/95 informējusi, ka 2006.gada 4.februārī autoceļa Rēzekne-Gulbene segums bija atbilstošs noteikumu Nr.871 prasībām, ar kuriem noteikts, ka autoceļam P-36 Rēzekne-Gulbene tā posmā no 13.-41.kilometram ir noteikta „B" uzturēšanas klase, kas pieļauj, ka šādiem autoceļiem ziemas apstākļos ir noteikti pieļaujamie rādītāji, tajā skaitā ledus risas līdz 20 mm. VAS „Latgales ceļi" ziemas dežūras žurnāla Nr.7 134.lapaspusē norādīts, ka uz autoceļa Rēzekne-Gulbene apledojuma briesmu nebija. Līdz ar to atbildētājs secinājis, ka ceļa seguma stāvoklis nevar būt par iemeslu notikušajam ceļu satiksmes negadījumam.

Atbildētājs Lemumā arī norādījis, ka ātrums, ar kādu pieteicējs braucis – 60 km/h, nevar tikt uzskatīts par drošu, jo tuvojoties pa mazāk svarīgu ceļu krustojumam ar galveno celu, jāizvēlas tāds ātrums, lai nepieciešamības gadījumā apturētu transportlīdzekli un dotu ceļu transprtam, kas virzās pa galveno ceļu. Atbildētājs norāda, ka pirms augstāk minētā krustojuma ir uzstādīta 207. ceļa zīme „Neapstājoties tālāk braukt aizliegts".

[4] Pieteicējs uzskata, ka pārsūdzētais Lēmums ir atceļams to iemeslu dēļ, kuri norādīti 2006.gada 14.marta apstrīdēšanas iesniegumā, proti, ka ceļa segums neatbilda noteikumu Nr.871 prasībām.

[5] Atbildētājs savos rakstveida paskaidrojumos pieteikumu neatzīst uz pārsūdzētajā Lēmumā minēto argumentu pamata.

[6] Pieteicējs uz tiesas sēdi nebija ieradies. Ievērojot to, ka pavēste nosūtīta likumā noteiktā kārtībā, kā arī to, ka lietu iespējams izskatīt bez pieteicēja piedalīšanās tiesas sēdē, tiesa, pamatojoties uz APL 135.panta otro daļu un 214.panta pirmo daļu, uzsāka jautājumu izskatīt bez pieteicēja klātbūtnes.

[7] Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis pieteikumu neatzina uz pārsūdzētajā Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos minēto argumentu pamata, papildus paskaidrojot, ka Ceļu policijas inspektors notikuma vietā ieradās pēc divām stundām, bet pieteicējam alkohola saturs asinīs tajā brīdī bija 0,31 promile. Tādējādi jāšaubās, vai pieteicējs jau pie minimālas alkohola koncentrācijas asinis varēja pareizi izvēlēties drošu braukšanas ātrumu.

## Motīvu daļa

[8] Tiesa, izvērtējot administratīvā procesa dalībnieku rakstveida un mutvārdu paskaidrojumus, pārbaudot lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums ir noraidāms.

[9] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 250.panta pirmo daļu, tiesa, taisot spriedumu, pārbauda, vai administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus; vai administratīvais akts atbilst materiālo tiesību normām un vai administratīvā akta pamatojums attaisno adresātam uzlikto pienākumu vai tam piešķirtās, apstiprinātās vai noraidītās tiesības. Savukārt, panta otrā daļa noteic, ka tiesa, vērtējot administratīvā akta tiesiskumu, spriedumā ņem vērā tikai to pamatojumu, ko iestāde ietvērusi administratīvajā aktā.

[10] Pārbaudot to, vai pieņemot Lēmumu, ir ievēroti procesuālie un formālie priekšnoteikumi, tiesa būtiskus pārkāpumus nekonstatē.

Lēmums pieņemts, ievērojot APL 67.panta otrās daļas prasības, norādot nepieciešamās administratīvā akta sastāvdaļas, Lēmumā ir atsauces uz tiesību normām, tas ir pieņemts atbildētāja kompetences ietvaros likumā noteiktajos termiņos. Atbildētājs ir izpildījis arī pieteicēja uzklausīšanas pienākumu, proti, izskatījis pieteicēja rakstveida iesniegumu un atbildējis uz pieteicēja argumentāciju.

[11] Pārbaudot to, vai pārsūdzētais Lēmums atbilst materiālo tiesību normām un vai tā pamatojums attaisno pieteicējam uzlikto pienākumu, tiesa konstatē, ka pieteicējs administratīvi sodīts par CSN 112.punkta pārkāpumu saskaņā ar LAPK 149.$^{4}$panta četrpadsmito daļu, piemērojot brīdinājumu.

CSN *(redakcijā, kas bija spēkā uz 2006.gada 4.februāri)* 112.punkts paredz, ka transportlīdzekļa vadītājam jābrauc ar ātrumu, kas nepārsniedz noteiktos ierobežojumus, ņemot vērā ceļu satiksmes intensitāti, transportlīdzekļa un kravas īpatnības un stāvokli, kā arī ceļa un meteoroloģiskos apstākļus (īpaši redzamību braukšanas virzienā).

LAPK *(redakcijā, kas bija spēkā uz 2006.gada 4.februāri)* 149.$^{4}$panta četrpadmsitā daļa noteic, ka par citu šajā kodeksā neminētu ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšanu izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam piecu latu apmērā.

[12] Lietā ir strīds par to, vai pieteicējs ir pārkāpis CSN 112.punkta noteikumus apstākļos, kad ceļa segums neatbilda noteikumu Nr.871 prasībām.

[13] Lietā atrodas sekojoši pierādījumi:

[13.1] apskates protokols par ceļu satiksmes negadījumu, kas sastādīts 2006.gada 4.februārī plkst.$00^{30}$ (lietas lapa 14-18), kurā konstatēta nobraukšana no brauktuves, proti, pieteicējs, vadot transportlīdzekli pa mazāksvarīgu ceļu un izgriežoties uz galvenā ceļa, nobraucis no galvenā ceļa (skat. shēmu, lietas lapa 17). Apskates laikā konstatētā gaisa temperatūra ir – $22^{0}$C, laika apstākļi skaidri, brauktuves stāvoklis – apledojis, taču nav norādīts, ka brauktuve būtu nokaisīta ar pledslīdes materiāliem (skat. apskates protokola 14., 15. un 20.punktu);

[13.2] pieteicējam pārbaudes brīdī 2006.gada 5.februārī plkst. $01^{47}$ konstatēta alkohola koncentrācija asinīs 0,31 promile (skat. izdruku, lietas lapa 19);

[13.3] pieteicējs savā 2006.gada 5.februāra paskaidrojumā (lietas lapa 20) norāda, ka transportlīdzekli vadijis ar ātrumu 60 km/h. Piebraucot ceļa krustojumam ar ceļu Rēzekne-Gaigalava, pieteicejs sācis bremzēt, bet uzreiz sajutis, ka auto sāk slīdēt, pieteicējs sācis bremzēt, mēģinot apturēt automašīnu. Ceļa segums bija stipri apledojis, tas nebija nokaisīts ar pretslīdes materiāliem. Viņa auto slīdot, pārslīdējis pāri ceļam

un nobraucis no ceļa. Automašīna bija piekrauta ar zāģbaļķiem, kā rezultātā pieteicējs atradies grāvī ar sabojātu auto;

[13.4] administratīvo pārkapumu protokolā (lietas lapa 21) nav minēts, ka ceļa segums neatbilstu noteiktajām prasībām;

[13.5] VAS „Latgales ceļi" 2006.gada 21.marta vēstulē Nr.1-9/95 (lietas lapa 25) norādīts, ka 2006.gada 4.februārī autoceļa Rēzekne-Gulbene 36.-39.kilometrā ceļa uzturēšanas darbi netika veikti un ka 2006.gada 4.februārī autoceļa Rēzekne-Gulbene segums bija atbilstošs noteikumu Nr.871 prasībām. Vēstulei pievienots Satiksmes ministrijas līguma grozījumiem pievienotais 13.7. pielikums, no kura redzams, ka autoceļš P-36 atbilst „B" uzturēšanas klasei (lietas lapa 26-28), kā arī noteikumu Nr.871 3.pielikums, no kura redzams, ka „B" uzturēšanas klasei pieļaujamais rādītājs autoceļa brauktuves līdzenums pastāvīgos laikapstākļos ir ledus risas līdz 20 mm, bet laiks autoceļu brauktuves kaisīšanai ar pretslīdes materiālu ir 6 stundas.

No VAS „Latgales ceļi" ziemas dežūras žurnāla Nr.7 134.lapaspuses (lietas lapa 32) redzams, ka 2006.gada 4.februārī diennaktī temperatūra svārstījusies no – 19,7$^{o}$C līdz – 25$^{o}$C , bet 2006.gada 4.februārī plkst. 23.$^{00}$ temperatūra bijusi – 23,8$^{o}$C. Nokrišķi diennakts laikā nav konstatēti, apledojuma briesmas – nav bijušas. Slīdamības novēršanai darbi nav veikti.

[14] Novērtējot lietas materiālos esošos pierādījumus, tiesa secina, ka brauktuves stāvoklis tomēr nebija atbilstošs noteikumu Nr.871 prasībām.

Noteikumu Nr.871 6.punkts noteic, lai nodrošinātu netraucētu transportlīdzekļu satiksmi pa autoceļiem pastāvīgos un mainīgos laikapstākļos, ceļa pārvaldītājs nodrošina autoceļu uzturēšanu, ievērojot prasības un darbu izpildes termiņus, kas attiecīgajai autoceļu uzturēšanas klasei noteikti saskaņā ar šo noteikumu 3., 4., 5., 6. un 7.pielikumu. Atbilstoši noteikumu 7.punktam pastāvīgi laikapstākļi šo noteikumu izpratnē ir tādi laikapstākļi, kad gaisa temperatūra ir pastāvīga, nav nokrišņu un vēja ātrums nepārsniedz 10 metrus sekundē. Savukārt, ka to noteic noteikumu 8.punkts, mainīgi laikapstākļi šo noteikumu izpratnē ir tādi laikapstākļi, kad mitrums no apkārtējā gaisa kondensējas uz autoceļa brauktuves, izveidojot apledojumu, nokrišņi (sniegs vai lietus) izveido autoceļa brauktuves apledojumu un vēja ātrums pārsniedz 10 metrus sekundē.

Spriežot pēc VAS „Latgales ceļi" sniegtās informācijas, 2006.gada 4.februārī bijuši pastāvīgi laikapstākļi (nav bijuši nokrišķi, temperatūras svārstības – minimālas). Policijas inspektors apskates protokolā ir konstatējis, ka brauktuve ir apledojusi, bet nav izdarījis atzīmi par to, ka tā būtu nokaisīta ar pretslīdes materiāliem, kaut gan apskates protokolā šāda iespēja paredzēta. No VAS „Latgales ceļi" ziemas dežūras žurnāla Nr.7 134.lapaspuses redzams, ka apledojuma briesmas nevienā no diennakts laika posmiem nedraud, tāpat arī norādīts, ka slīdamības novēršanai darbi nav veikti.

Tiesa secina, ka šie divi pierādījumi ir pretrunīgi, proti, policijas inspektors norādījis, ka ceļa segums ir apledojis un nav nokaisīts, bet VAS „Latgales ceļi" atzīmējusi, ka apledojuma briesmas nedraud. Tiesa, vērtējot šos pierādījumus, priekšroku dod policijas darbinieka izdarītajām atzīmēm, jo viņš ir izdarījis vietas apskati konkrētā brīdī un nekādi nav ieinteresēts norādīt pretējas ziņas patiesajiem lietas faktiskajiem apstākļiem.

Tātad, pie pastāvīgiem laikapstākļiem un pie konstatētajiem faktiskajiem apstākļiem secināms, ka brauktuve bija apledojusi aptuveni 24 stundas, proti, visu 2006.gada 4.februāri.

Saskaņā ar noteikumu Nr.871 3.pielikuma 5.punktu „B" uzturēšanas klases ceļiem pieļaujamais rādītājs autoceļa kaisīšanai ar pretslīdes materiālu ir 6 stundas. Tā kā autoceļš P-36 24 stundu laikā nebija nokaisīts ar pretslīdes materiālu, kaut gan tas bija apledojis, kā tas konstatēts apskates protokolā, atzīstams, ka tas neatbilda autoceļu uzturēšanas prasībām.

Tiesa var piekrist atbildētāja norādei, ka „B" uzturēšanas klases autoceļiem pieļaujamais autoceļa brauktuves līdzenums pastāvīgos laikapstākļos ir ledus risas līdz 20 mm, taču minētais neizslēdz noteikumu Nr.871 3.pielikuma 5.punkta piemērošanu, citiem vārdiem – tas nenozīmē, ka šīs risas drīkst būt slidenas.

[15] Tai pat laikā tiesai ir jānovērtē, kā sprieduma 14.punktā minētie faktiskie un tiesiskie apstākļi ietekmē pieteicēja vainu.

LAPK 9.panta pirmā daļa paredz, ka par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

LAPK 10.pants noteic, ka administratīvais pārkāpums atzīstams par izdarītu ar nodomu, ja persona, kas to izdarījusi, ir apzinājusies savas darbības vai bezdarbības prettiesisko raksturu, paredzējusi tās kaitīgās sekas un vēlējusies vai apzināti pieļāvusi šo seku iestāšanos.

LAPK 11.pants paredz, ka administratīvais pārkāpums atzīstams par izdarītu aiz neuzmanības, ja persona, kas to izdarījusi, ir paredzējusi savas darbības vai bezdarbības kaitīgo seku iestāšanās iespēju, bet vieglprātīgi paļāvusies, ka tās varēs novērst, vai arī nav paredzējusi šādu seku iestāšanās iespēju, kaut gan tai vajadzēja un tā varēja tās paredzēt.

No noteikumu Nr.871 3.pielikuma 5.punktu „B" uzturēšanas klases ceļiem pieļaujamais rādītājs autoceļa kaisīšanai ar pretslīdes materiālu ir 6 stundas. Tas nozīmē, ka pieteicējs nevarēja paļauties uz to, ka brauktuve nebūs slidena un tā būs nokaisīta ar pretslīdes materiāliem, jo iestādei, kas par to ir atbildīga, ir tiesības kavēties ar šādu darbu izpildi 6 stundas. Tātad, pieteicējam bija jāparedz iespēja, ka ceļš tomēr var būt slidens pie apstākļiem, kad gaisa temperatūra bija pietiekami zema, lai rastos apledojums.

Ievērojot minētos apsvērumus, tiesa uzskata, ka pieteicējs ir vainojams CSN 112.punkta pārkāpumā vismaz aiz neuzmanības, jo pieteicējam bija jāparedz, ka ceļš var būt apledojis un slidens un jāņem vērā šie apstākļi, vedot kravu un nosakot braukšanas ātrumu.

Ievērojot iepriekš minēto, tiesa secina, ka atbildētājs pareizi ir konstatējis lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un piemērojis atbilstošas tiesību normas un pamatoti saucis pieteicēju pie atbildības.

[16] Saskaņā ar LAPK 149.$^{4}$panta četrpadsmito daļu par citu šajā kodeksā neminētu ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšanu izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam piecu latu apmērā.

Tas nozīmē, ka administratīvais akts, kurš izdots pamatojoties uz šo normu, ir satura izvēles administratīvais akts. APL 65.panta trešā daļa noteic, ka satura izvēles administratīvais akts izdodams, ievērojot piemērojamā tiesību normā noteiktos

ietvarus, un šajos ietvaros, pamatodamās uz lietderības apsvērumiem, nosaka administratīvā akta saturu. Līdz ar to, pārbaudot pieteicējam piemērojamās atbildības apmēru, bija jāizdara lietderības apsvērumi, ko atbildētājs nav izdarījis. Tādējādi atbildētājs formāli ir pārkāpis APL 67.panta otrās daļas 6.punktu. Taču, tiesas ieskatā, minētais nav radījis Lēmuma būtisku prettiesiskumu, vismaz attiecībā pret pieteicēju, jo ir piemērota zemākā iespējamā sankcija. Tātad, tas nozīmē, ka attiecībā pret pieteicēju atbildētājs faktiski ir izdarījis lietderības apsvērumus, jo uzskatījis, ka šajā gadījumā ir iespējams piemērot viszemāko sankciju, ka tā panāks soda mērķi – audzināt personu likuma ievērošanas garā. Tas, ka šie apsvērumi nav norādīti Lēmumā, pieteicēja tiesības nekādi nav ietekmējis, jo vēl zemāku sankciju piemērot nav iespējams.

[17] Ievērojot spriedumā minētos apsvērumus, tiesa nonāk pie secinājuma, ka atbildētāja Lēmums ir tiesisks un pamatots, bet pieteicēja pieteikums ir noraidāms.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

**nosprieda:**

**Noraidīt** *V.A.* pieteikumu par Valsts policijas Rēzeknes pilsētas un rajona policijas pārvaldes 2006.gada 28.marta lēmuma atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Tiesnese (paraksts) Dz.Amerika

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

Tiesnese Dz.Amerika

Rīgā, 2007.gada 20.decembrī